

No. 34959

**Canada
and
Viet Nam**

Agreement between the Government of Canada and the Government of the Socialist Republic of Viet Nam on Trade and Commerce. Hanoi, 13 November 1995

Entry into force: 25 January 1996 by notification, in accordance with article XV

Authentic texts: English, French and Vietnamese

Registration with the Secretariat of the United Nations: Canada, 13 August 1998

**Canada
et
Viet Nam**

Accord de commerce entre le Gouvernement du Canada et le Gouvernement de la République socialiste du Viet Nam. Hanoi, 13 novembre 1995

Entrée en vigueur : 25 janvier 1996 par notification, conformément à l'article XV

Textes authentiques : anglais, français et vietnamien

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : Canada, 13 août 1998

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF CANADA AND THE
GOVERNMENT OF THE SOCIALIST REPUBLIC OF VIETNAM ON
TRADE AND COMMERCE

The Government of Canada and the Government of the Socialist Republic of Vietnam (hereinafter referred to collectively as "Parties" and individually as "Party");

Convinced that the development of bilateral trade in goods and services will contribute to increased mutual understanding and cooperation between the people of Canada and of Vietnam;

Being desirous of promoting and facilitating the development of trade and commerce between the two Parties to their mutual advantage;

Conscious that trade and commercial relations are essential elements of the bilateral relationship between Canada and Vietnam;

Recognizing that the economic restructuring and progress towards a market-based economy in Vietnam is creating additional possibilities for expanded bilateral trade;

Conscious of the existing levels of economic and trade development of the Parties;

Noting Canada's status as a Contracting Party to the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT)¹ and Vietnam's status as an Observer to the GATT; and

Looking forward to the accession of Vietnam to the GATT on terms to be agreed between Vietnam and the GATT Contracting Parties,

Have agreed as follows:

Article I. Objectives

The objectives of this Agreement, as elaborated more specifically in its provisions, are:

1. To establish a framework of balanced rights and obligations and agreed rules for the conduct of trade and commercial relations between Canada and Vietnam;
2. To secure the conditions and promote the increase and development of two-way trade between the Parties in their mutual interest; and
3. To support the sustainable economic development of the Parties and enhance trade co-operation between them in their mutual interest.

Article II. Definitions

Person

"Person" means a citizen or permanent resident of a Party or a body corporate constituted under the laws applicable in, or principally carrying on its business within, the territory of a Party.

1. United Nations, Treaty Series, vol. 55, p. 187.

Territory

"Territory" means:

With respect to Canada, the territory to which its customs laws apply, including any areas beyond the territorial seas of Canada within which, in accordance with international law and its domestic laws, Canada may exercise rights with respect to the seabed and sub-soil and their natural resources; and

With respect to Vietnam, the territory to which its customs laws apply, including any areas beyond the territorial sea of Vietnam within which, in accordance with international law and its domestic laws, Vietnam may exercise rights with respect to the seabed and sub-soil and their natural resources.

Textile products

"Textile products" means tops, yarns, piece-goods, made-up articles, garments and other textile manufactured products (being products which derive their chief characteristics from their textile components) of cotton, wool, man-made fibres, or blends thereof, in which any or all of those fibres in combination represent either the chief value of the fibres or fifty (50) percent or more by weight (or seventeen (17) percent or more by weight of wool) of the product; artificial and synthetic staple fibre, tow, waste; simple mono- and multi-filaments, as well as textiles made of vegetable fibres, blends of vegetable fibres with fibres specified above, and blends containing silk, which are directly competitive with textiles made of fibres specified above and for which any or all of those fibres in combination represent either the chief value of the fibres or 50 (fifty) per cent or more by weight of the products.

Third country

"Third country" means any country other than Canada or Vietnam.

Transit

"Transit" means the passage across the territory of a country, with or without trans-shipment, warehousing, breaking bulk, or change in the mode or means of transport, when such passage is only a portion of a complete journey beginning and terminating beyond the frontier of the country across whose territory the traffic passes.

Article III. Most-Favoured-Nation Treatment

1. Any advantage, favour, privilege or immunity granted by either of the Parties to any product originating in or destined for any third country shall be accorded immediately and unconditionally to the like product originating in or destined for the territory of the other Party with respect to:

(a) Customs duties and charges of any kind imposed on or in connection with importation or exportation of products or imposed on the international transfer of payments for imports or exports;

(b) The method of levying the duties and charges referred to in clause (a) of this paragraph;

(c) The rules and formalities connected with their importation or exportation;

(d) All internal taxes or internal charges of any kind imposed in connection with imported or exported products; and

(e) All laws, regulations and requirements affecting sale, offering for sale, purchase, transportation or distribution of imported products within the territory of the Party.

2. No prohibition or restriction, whether made effective through quotas, import or export

licenses or other measures, shall be instituted or maintained by either Party on the importation of any product of the other Party or on the exportation or sale for export of any product destined for the territory of the other Party unless the importation of the like product of all third countries or the exportation of the like product to the territory of all third countries is similarly prohibited or restricted.

3. Each Party shall accord to the other Party and persons of the other Party treatment no less favourable than it accords to any third country or the persons of any third country in all matters relating to the allocation of foreign exchange for transactions involving the importation and exportation of products and in the administration of foreign exchange regulations in relation to such transactions.

4. The most-favoured-nation treatment provisions of this Agreement shall not apply to advantages now accorded, or which may hereafter be accorded, by either Party resulting from:

(a) Membership in a customs union or free trade area to which either Party is now or may become a party;

(b) Preferences or advantages granted to third countries and authorized under the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) or under other international agreements consistent with the GATT;

(c) Advantages accorded by Canada to countries and their overseas dependencies that are entitled to benefits of the British Preferential Tariff (BPT);

(d) Advantages that are accorded to third countries on a reciprocal basis in accordance with the Agreement Establishing the World Trade Organization and subsequent arrangements concluded thereunder; or

(e) Advantages accorded by either Party to adjacent countries in order to facilitate frontier traffic.

5. Notwithstanding subparagraphs 4(b) and (d), treatment accorded by Canada to all third countries with respect to any matter under those subparagraphs shall be accorded to Vietnam. Any preference or advantage under subparagraphs 4(b) and (d) which might adversely affect trade between the Parties shall, at the request of either Party, be the subject of consultations under Article XIV.

Article IV. Trade Facilitation

1. The Parties shall assist their respective business enterprises in respect of co-operation and joint ventures in manufacturing and processing for export to third countries in their mutual interest.

2. With respect to articles and samples imported for display at a fair or exhibition, the laws and regulations of the country where such fair or exhibition is held shall govern:

- (a) Any exemption from customs duties or other similar charges; and
- (b) Any entry of the articles or samples into the commerce of the importing country.

3. In accordance with applicable laws and regulations in force in the territory of each Party, each Party shall facilitate the freedom of transit, via the established routes most convenient for international transit, of products of the other Party across its territory. Products in transit across the territory of a Party that are not released from customs control and have not entered into the commerce of such Party shall not be subject to any unnecessary delays or restrictions and shall be exempt from all duties, taxes and other charges, except charges for transportation, administrative expenses or services rendered in relation to transit.

4. With respect to all charges, regulations and formalities applicable to products in transit, each Party shall accord to products of the other Party in transit across its territory treatment no less favourable than the treatment accorded to products of any third country in transit across its territory.

5. Each Party shall accord to the products of the other Party, which have been in transit across the territory of any third country and have not been released from customs control or entered into the commerce of such third country, treatment no less favourable than that which would have been accorded to such products had they been transported from their place of origin to their destination without going across the territory of such third country.

6. For greater certainty, nothing in paragraphs 3 to 5 prevents a Party from taking measures applicable to products of third countries in transit across its territory.

Article V. State Trading Enterprises

1. Each Party undertakes that if it establishes or maintains a state enterprise, wherever located, or grants to any enterprise, formally or in effect, exclusive or special privileges, such enterprise shall, in its purchases or sales involving either imports or exports, act in a manner consistent with the general principles of non-discriminatory treatment prescribed in this Agreement for governmental measures affecting imports or exports by private traders. To this end, such enterprises shall make any such purchases or sales solely in accordance with commercial considerations including price, quality, availability, marketability, transportation and other conditions of purchase or sale, and shall afford the enterprises of the other Party adequate opportunity, as may be provided for in domestic laws and regulations and in accordance with customary business practice, to compete for participation in such purchases or sales.

2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to imports of products for immediate or ultimate consumption in governmental use and not otherwise for resale or use in the production of goods for sale.

Article VI. Disruptive Trade Practices

1. Nothing in this Agreement prejudices or qualifies the right of either Party to enact and administer laws and regulations:

(a) Consistent with the requirements of Article VI of the GATT and the related codes or successor agreements concluded under the GATT; or

(b) Applicable to products imported in such increased quantities and under such conditions as to cause or threaten to cause serious injury to domestic producers of like or directly competitive products.

2. As soon as possible after a request for initiation of an investigation is accepted by the authorities of one Party pursuant to a law or regulation referred to in paragraph 1, and in any event upon the initiation of an investigation, the other Party shall be afforded an adequate opportunity for consultations with the aim of clarifying the situation and arriving at a mutually agreed solution. Furthermore, throughout the period of investigation, the other Party shall be afforded an adequate opportunity to continue consultations, with a view to clarifying the factual situation and to arriving at a mutually agreed solution.

3. The Party which initiates an investigation or is conducting such an investigation shall permit, upon request, access to non-confidential evidence and data being used for initiating or conducting the investigation.

4. Each Party shall ensure that its laws and regulations referred to in paragraph 1 are transparent and afford affected parties an opportunity to submit their views. Such laws and regulations shall not be applied in a manner that discriminates arbitrarily or unjustifiably between products of the other Party and products of any third country.

5. The obligations under paragraphs 2 to 4 shall apply to Vietnam at such time as it implements laws or regulations relating to the matters set out in paragraph 1.

Article VII. Transparency of Information

1. Each Party shall make available publicly on a timely basis all laws and regulations related to commercial activity, including trade, investment, taxation, banking, insurance, financial services, transport and labour.

2. Each Party shall provide interested persons of the other Party access to available non-confidential, non-proprietary data on the national economy, and specific industrial, agricultural, commodity or service sectors, including data on foreign trade and investment.

Article VIII. Services

The Parties shall enter into consultations with a view to broadening the scope of this Agreement to include trade in services, consistent with multilateral principles established in the General Agreement on Trade in Services.

Article IX. Merchant Vessels and Waterborne Cargoes

1. In international traffic, the merchant vessels of each Party, merchant vessels chartered by persons of each Party, and the cargoes of such vessels shall, during arrival, stay at, and departure from the seaports where the other Party allows entry and exit of foreign merchant vessels, enjoy treatment, including access to harbour services, accorded to the most-

favoured nation. The Parties agree that any arrangement between Canada and the United States of America governing pilotage does not create rights under this paragraph.

2. In relation to products transported between Canada and Vietnam, neither Party shall create or maintain:

(a) Discriminatory measures of any kind to marketing the services of, securing cargoes for, and transferring payments related to, the merchant vessels of the other Party or merchant vessels chartered by persons of the other Party; or

(b) Discriminatory measures of any kind to the flow of waterborne cargoes through maritime cargo terminals or to the use of such terminals.

3. Each Party shall, on the basis of reciprocity with the other Party, facilitate the establishment and operation in its territory of representative offices of shipping enterprises of the other Party. The Parties recognize that shipping enterprises in both Canada and Vietnam own or operate vessels of either their own national or foreign registry.

Article X. Terms of Payments

1. Subject to the laws and regulations in force in Canada and Vietnam, all payments in respect of trade between the two countries shall be made on terms mutually agreed upon by the persons party to the commercial contracts governing that trade.

2. Neither Party shall require persons subject to their jurisdiction to engage in barter or countertrade transactions as a condition of bilateral trade between Canada and Vietnam.

Article XI. Trade-related Finance

The Parties shall encourage and facilitate the establishment of a relationship between Export Development Corporation of Canada, or its successor or successors, and the Central Bank of Vietnam, or an acceptable designate acting in full faith and credit of Vietnam, in regards to the financing of trade in capital goods, services and commodities, based on reasonable assessments of commercial risk and, where appropriate, based on sovereign risk guarantees.

Article XII. Law Applicable to Contracts and Settlement of Commercial Disputes

1. Neither Party shall interfere with the freedom of persons subject to its jurisdiction to agree with persons of the other Party on the choice of law to govern the conclusion and performance of contracts between them.

2. Persons of Vietnam, on the one hand, and persons of Canada, on the other hand, may agree to settle disputes arising out of commercial transactions by arbitration.

3. Such persons, involved in disputes arising out of individual commercial transactions, may agree to arbitration in accordance with the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL), adopted in 1976.¹

1. United Nations, Official Records of the General Assembly, Thirty-first Session, Supplement No. 17 (A/31/17), p. 34.

4. Nothing in this Agreement shall be interpreted in such a way as to hamper, nor shall either Party prevent, the parties to commercial transactions from agreeing on any other form of arbitration for the settling of commercial disputes, which they mutually prefer and which, in their opinion, best answers their commercial needs.

5. The persons of Canada and of Vietnam shall enjoy access to the courts of the other Party on the same basis as persons of any third country.

Article XIII. Exceptions

1. The provisions of this Agreement shall not limit the right of either Party to take any action for the protection of its national security interests.

2. Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between countries where the same conditions prevail, or a disguised restriction on international trade, nothing in this Agreement shall be construed to prohibit the adoption or enforcement by either Party of measures:

- (a) Necessary to protect public morals;
- (b) Necessary to protect human, animal or plant life or health;
- (c) Relating to the importation or exportation of gold or silver;
- (d) Necessary to secure compliance with laws or regulations which are not inconsistent with the provisions of this Agreement;
- (e) Relating to the products of prison labour;
- (f) Imposed for the protection of national treasures of artistic, historic or archaeological value; or
- (g) Measures relating to the conservation of exhaustible natural resources if such measures are made effective in conjunction with restrictions on domestic production or consumption.

3. Textile products are not subject to the provisions of paragraphs 1 and 2 of Article III and sub-paragraph I(b) of Article VI. Where any agreement or arrangement dealing with certain textile products is in effect between the Parties, this exception shall apply only to the textile products covered by that agreement or arrangement.

Article XIV. Consultations

1. The Parties shall consult with each other from time to time regarding the operation of this Agreement or of any provision thereof.

2. The terms of reference for consultations held pursuant to paragraph 1 shall be:
- (a) To keep under review the possibility of broadening this Agreement;
 - (b) To consider matters affecting trade and commerce between Canada and Vietnam;
 - (c) To exchange information and views on matters that might adversely affect either Party's existing levels or future development of trade;
 - (d) To review multilateral trade matters of common interest; and

(e) To review progress towards expanding bilateral trade, and to examine, where appropriate, proposals designed to encourage further growth in trade or to overcome hindrances to such growth.

3. Consultations pursuant to this Article may be initiated at the request of either Party on reasonable notice to the other Party.

4. The location of meetings held pursuant to this Article shall alternate between Canada and Vietnam unless the Parties agree otherwise. A representative of each Party shall lead that Party's delegation to such meetings. Each meeting shall be chaired by a representative of the host Party.

5. The Parties shall endeavour to settle through diplomatic channels any dispute that may arise over the interpretation or application of any provision of this Agreement.

Article XV. Entry into Force, Term and Termination

1. For the purpose of the entry into force of this Agreement, the Parties will inform each other by an exchange of notes that their respective legal requirements have been completed. This Agreement will enter into force on the date of the exchange of notes or, in the event that the exchange of notes does not take place on the same day, on the date of the last note.

2. This Agreement shall remain in force unless terminated by either Party upon six months' notice to the other Party. Should this Agreement be terminated, both Parties shall, to the extent possible, seek to minimize possible disruption to their trade relations.

3. The rights and obligations arising out of contracts entered into between persons of the Parties shall be the responsibility of such persons only. Termination of this Agreement shall not affect the fulfilment of obligations or undertakings arising from contracts entered into during the period the Agreement was in force.

4. Except as expressly provided herein, nothing in this Agreement overrides or modifies agreements already in force between the Parties.

5. At any time while this Agreement is in force, either Party may propose in writing amendments thereto and to which the other Party shall reply within 90 days upon receipt of such notice. The terms of this Agreement may be modified by the mutual consent in writing of the Parties when approved in accordance with their respective domestic legal procedures.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorized by their Government, have signed this Agreement.

Done in duplicate at Hanoi, this 13th day of November 1995, in the English, French, and Vietnamese languages, each version being equally authentic.

For the Government of Canada:

ANDRÉ OUELLET

For the Government of the Socialist Republic of Vietnam:

LE VAN TRIET

[FRENCH TEXT — TEXTE FRANÇAIS]

ACCORD DE COMMERCE ENTRE LE GOUVERNEMENT DU CANADA ET
LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE SOCIALISTE DU VIET-
NAM

Le Gouvernement du Canada et le Gouvernement de la République socialiste du Vietnam (dénommés, ci-après, "parties", collectivement et "partie" individuellement);

Convaincus que le développement du commerce bilatéral des biens et des services contribuera à une meilleure entente mutuelle et à une plus grande coopération entre les peuples du Canada et du Vietnam;

Étant désireux de promouvoir et de faciliter le développement des échanges commerciaux entre les deux parties, pour leur avantage mutuel;

Conscients que les échanges commerciaux et les relations commerciales sont des éléments essentiels des rapports bilatéraux existant entre le Canada et le Vietnam;

Reconnaissant que la restructuration économique et les progrès réalisés vers une économie de marché au Vietnam offrent des possibilités additionnelles à l'expansion du commerce bilatéral;

Conscients des niveaux actuels de développement économique et commercial des parties;

Notant le statut de partie contractante à l'Accord général sur les tarifs douaniers et le commerce (GATT)¹ du Canada et le statut d'observateur au GATT du Vietnam;

Anticipant l'adhésion du Vietnam au GATT, aux conditions à convenir entre le Vietnam et les parties contractantes du GATT;

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Objets

L'Accord a pour objets, que développent et précisent ses dispositions :

1. L'établissement d'un cadre juridique équilibré de droits, d'obligations et de règles convenues pour la conduite des relations et des échanges commerciaux entre le Canada et le Vietnam;

2. La mise en place de conditions favorisant la croissance et le développement du commerce bilatéral entre les parties, dans leur intérêt mutuel;

3. Un soutien à un développement économique durable des parties et une plus grande coopération commerciale entre elles, dans leur intérêt mutuel.

1. Nations Unies, Recueil des Traités, vo. 55, p. 187.

Article II. Définitions

Personne

Par le terme "personne" il faut entendre un citoyen ou un résident permanent d'une partie ou une personne morale constituée en vertu de la loi applicable sur le territoire d'une partie, ou y exerçant principalement ses activités.

Territoire

Par le terme "territoire", il faut entendre :

Dans le cas du Canada, le territoire auquel sa législation douanière s'applique, y compris toute zone au-delà de la mer territoriale du Canada dans laquelle, conformément au droit international et à sa loi nationale, le Canada peut exercer des droits sur les fonds et le sous-sol marins, et leur ressources naturelles;

Dans le cas du Vietnam, le territoire auquel sa législation douanière s'applique, y compris toute zone au-delà de la mer territoriale du Vietnam dans laquelle, conformément au droit international et à sa loi nationale, le Vietnam exerce des droits sur les fonds et le sous-sol marins, et leurs ressources naturelles.

Produits textiles

Par les termes "produits textiles", il faut entendre les peignés, fils, tissus, articles de confection simple, vêtements et autres produits manufacturés (produits qui tirent leurs caractéristiques principales de leurs composants textiles) en coton, laine, fibres artificielles et synthétiques, ou mélanges des fibres précitées, dans lesquels l'une quelconque de ces fibres ou toutes ces fibres combinées constituent soit l'élément de principale valeur des fibres, soit cinquante pour cent (50 %) ou plus, en poids (ou dix-sept pour cent (17 %) ou plus, en poids de laine) contenues dans le produit; les fibres artificielles et synthétiques discontinues, câbles pour discontinus, déchets, monofilaments et multifilaments simples, artificiels et synthétiques, ainsi que les textiles constitués de fibres végétales, de mélanges de fibres végétales et de fibres spécifiées plus haut, et les mélanges contenant de la soie, qui font une concurrence directe aux textiles constitués des fibres spécifiées ci-haut et dans lesquelles l'une quelconque de ces fibres ou toutes ces fibres combinées constituent soit l'élément de principale valeur des fibres, soit cinquante pour cent (50 %) ou plus du poids du produit.

Pays tiers

Par "pays tiers", il faut entendre tout autre pays que le Canada ou le Vietnam.

Transit

Par "transit", il faut entendre le passage sur le territoire d'un pays, avec ou sans transbordement, entreposage, rupture de charge ou changement dans le mode ou moyen de transport, lorsque ce passage ne constitue qu'une fraction d'une expédition complète, commençant et se terminant au-delà des frontières du pays sur le territoire duquel il a lieu.

Article III. Traitement de la nation la plus favorisée

1. Tout avantage, faveur, privilège ou immunité déjà accordé par l'une des parties, ou l'autre, à l'égard de tout produit provenant de tout pays tiers, ou destiné à tout pays tiers,

est aussitôt, et sans condition, accordé à tout produit similaire provenant du territoire de la partie cocontractante ou destiné à cette partie, en ce qui concerne :

a) Les droits de douane et frais de tout genre imposés ou se rapportant à l'importation ou à l'exportation de produits ou frappant les transferts internationaux de fonds en règlement d'importations ou d'exportations;

b) Le mode de perception des droits et frais auxquels il est fait référence à l'alinéa a) du présent paragraphe;

c) Les règles et formalités se rapportant à son importation ou à son exportation;

d) Toutes les taxes intérieures, ou frais intérieurs de tout genre, frappant l'importation ou l'exportation de produits;

e) Et toutes les lois, règlements et obligations influant sur la vente, l'offre en vente, l'achat, le transport ou la distribution de produits importés sur le territoire de cette partie.

2. Aucune prohibition ni restriction, qu'elle soit mise en application par des contingents ou quotas, par des licences d'importation ou d'exportation ou par d'autres mesures, n'est instituée ni maintenue par l'une des parties, ou par l'autre, à l'égard de l'importation de tout produit de la partie cocontractante, ou de l'exportation ou de la vente à l'exportation de tout produit à destination du territoire de la partie cocontractante, à moins que l'importation d'un produit similaire en provenance de tous les pays tiers, ou l'exportation d'un produit similaire à destination du territoire de tous les pays tiers ne soit similairement prohibée ou restreinte.

3. Les parties accordent chacune à l'autre, et à ses personnes, un traitement non moins favorable que celui qu'elles accordent à tout pays tiers, ou aux personnes de tout pays tiers, en tout ce qui concerne l'attribution de devises étrangères pour des transactions où interviennent l'importation et l'exportation de produits, et l'application des règlements du change à ces transactions.

4. Les dispositions du présent Accord sur le traitement de la nation la plus favorisée ne s'appliquent pas aux avantages présentement accordés, ou qui pourront l'être éventuellement, par l'une des parties, ou par l'autre, par suite :

a) De l'adhésion, présente ou éventuelle, à une union douanière ou à une zone de libre échange soit de l'une des parties, soit de l'autre;

b) Des préférences ou des avantages accordés à des pays tiers, autorisés en vertu de l'Accord Général sur les Tarifs Douaniers et le Commerce (GATT) ou d'autres accords internationaux compatibles avec le GATT;

c) Des avantages accordés par le Canada aux pays tiers et à leurs territoires dépendants d'outre-mer ayant droit de profiter du Tarif de Préférence Britannique (TPB);

d) Des avantages qui sont accordés à certains pays tiers sous réserve de réciprocité en conformité avec l'Accord instituant l'Organisation mondiale du commerce et les arrangements subséquents conclus en application de celui-ci;

e) Des avantages accordés soit par l'une des parties, soit par l'autre, à des pays adjacents, afin de faciliter le trafic frontalier.

5. Par dérogation aux alinéas 4 b) et d), le traitement accordé par le Canada à tous les pays tiers dans toute matière relevant de ces alinéas doit être accordé au Vietnam. Toute préférence ou tout avantage accordé en vertu des alinéas 4 b) et d) qui pourrait influencer désa-

vantageusement sur les échanges commerciaux entre les parties fait, à la demande de l'une des parties, ou de l'autre, l'objet de consultations sur le fondement de l'article XIV.

Article IV. Facilitation des échanges commerciaux

1. Les parties prêtent assistance à leurs entreprises respectives en matière de coopération et d'entreprises conjointes de fabrication et de transformation, à des fins d'exportation vers des pays tiers, dans leur intérêt mutuel.

2. En ce qui concerne les objets et les échantillons importés afin d'être exhibés dans des foires ou des expositions, les lois et la réglementation du pays où ces foires ou ces expositions ont lieu régissent :

- a) Toute exonération de droits de douane ou d'autres frais semblables;
- b) Et toute introduction de ces objets ou de ces échantillons dans le commerce du pays importateur.

3. En conformité avec les lois et la réglementation applicables en vigueur sur leur territoire, les parties facilitent chacune la liberté de transit, à travers leur territoire, des produits de leur partie cocontractante, empruntant les voies établies les plus commodes pour le transit international. Les produits en transit à travers le territoire de l'une des parties qui ne sont pas dédouanés ni introduits sur le marché de cette partie ne sont ni retardés ni soumis à des restrictions inutiles et sont exonérés de tous droits, taxes et autres impositions, sauf des frais de transport, d'administration ou de services se rapportant au transit.

4. En ce qui concerne tous les frais, règlements et formalités applicables aux produits en transit, les parties accordent chacune aux produits de la partie cocontractante en transit sur leur territoire un traitement non moins favorable que celui qu'elles accordent aux produits de tout pays tiers en transit sur leur territoire.

5. Les parties accordent chacune aux produits de la partie cocontractante qui ont transité par le territoire de tout pays tiers et qui n'ont été ni dédouanés ni introduits sur le marché de ce pays tiers un traitement non moins favorable que celui qui leur aurait été accordé s'ils avaient été transportés de leur lieu d'origine à leur destination sans transiter par le territoire de ce pays tiers.

6. Pour plus de sûreté, rien de ce qui est stipulé aux paragraphes 3 à 5 n'interdit aux parties de prendre chacune des mesures à l'égard des produits des pays tiers qui transitent sur leur territoire.

Article V. Entreprises commerciales d'État

1. Les parties s'engagent chacune, si elles fondent ou maintiennent en activité une entreprise d'État, où qu'elle soit, ou si elles accordent à une entreprise, en droit ou en fait, des privilèges exclusifs ou spéciaux, à ce que cette entreprise se conforme, dans ses achats ou ses ventes se traduisant par des importations ou des exportations, aux principes généraux de traitement non discriminatoire prescrits par le présent Accord au regard des mesures prises par les pouvoirs publics touchant les importations ou les exportations des négociants privés. À cette fin, ces entreprises procèdent à tout achat ou à toute vente de ce genre en s'inspirant uniquement de considérations d'ordre commercial, dont le prix, la qualité, la di-

ponibilité, la possibilité de commercialisation, le transport et d'autres conditions d'achat ou de vente, et laissent suffisamment aux entreprises de la partie cocontractante la possibilité, que peuvent prévoir leur législation et leur réglementation, et en conformité avec la pratique commerciale usuelle, de participer à ces achats ou à ces ventes dans des conditions de libre concurrence.

2. Les dispositions du paragraphe premier du présent article ne s'appliquent pas aux importations de produits destinés directement ou ultimement à être consommés par les pouvoirs publics et non à être revendus ou à servir à la production de marchandises pour fins de vente.

Article VI. Pratiques qui désorganisent le commerce

1. Rien dans le présent Accord ne porte préjudice au droit des parties, de l'une comme de l'autre, ni ne le limite, d'adopter et d'appliquer des lois et une réglementation :

a) Conformes aux exigences de l'article VI du GATT et des codes connexes ou des accords consécutifs conclus en vertu du GATT ou

b) Applicables aux produits importés en quantités tellement accrues et à des conditions telles qu'ils causent ou risquent de causer un préjudice grave aux producteurs nationaux de produits similaires ou de produits directement concurrents.

2. Dès qu'il est possible après qu'une demande d'ouverture d'une enquête a été accueillie par les autorités de l'une des parties, en vertu d'une loi ou d'un règlement dont il est fait mention au paragraphe premier, et, quoi qu'il en soit, au moment de l'ouverture de toute enquête, il est offert à la partie cocontractante la possibilité suffisante de procéder à des consultations en vue d'élucider les faits et d'arriver à une solution mutuellement convenue. De plus, durant tout le cours de l'enquête, il est offert à la partie cocontractante la possibilité suffisante de poursuivre les consultations, en vue d'élucider l'état de fait et d'arriver à une solution mutuellement convenue.

3. La partie qui ouvre une enquête ou qui procède à cette enquête permet, sur demande, de prendre connaissance des preuves et des données non confidentielles sur lesquelles l'on s'est fondé pour ouvrir ou mener l'enquête.

4. Les parties s'assurent chacune que leurs lois et leur réglementation, dont il est fait mention au paragraphe premier, sont claires et qu'elles laissent aux parties impliquées la possibilité de faire connaître leur point de vue. Ces lois et cette réglementation ne sont pas appliquées de façon discriminatoire et arbitraire, ou injustifiée à l'égard des produits de la partie cocontractante par rapport aux produits de tout pays tiers.

5. Les obligations stipulées aux paragraphes 2 à 4 s'appliquent au Vietnam à compter du moment où il met en place une législation ou une réglementation se rapportant aux matières exposées au paragraphe premier.

Article VII. Transparence de l'information

1. Les parties rendent chacune publiquement accessibles en temps opportun toutes les lois et toute la réglementation relatives aux activités commerciales, y compris aux échang-

es commerciaux, aux investissements, à la fiscalité, aux opérations bancaires, à l'assurance, aux services financiers, aux transports et aux relations de travail.

2. Les parties donnent chacune aux personnes intéressées de la partie cocontractante accès aux informations disponibles non confidentielles et non patrimoniales sur leur économie nationale, et sur certains secteurs particuliers de leur industrie, de leur agriculture, de leurs produits de base ou de leurs services, y compris celles sur leur commerce extérieur et les investissements étrangers.

Article VIII. Services

Les parties procèdent à des consultations dans le but d'élargir la portée du présent Accord, afin d'y inclure le commerce des services, conformément aux principes multilatéraux adoptés par

l'Accord Général sur le Commerce des Services.

Article IX. Navires marchands, transport maritime de marchandises

1. Concernant le trafic international, les navires marchands de chacune des parties, les navires marchands affrétés par des personnes de ces parties et les cargaisons de ces navires jouissent, à leur arrivée dans les ports de mer où la partie cocontractante autorise l'entrée et la sortie des navires marchands étrangers, durant leur séjour et à leur départ, du traitement de la nation la plus favorisée, y compris de l'accès aux services portuaires. Les parties conviennent que tout arrangement entre le Canada et les États-Unis d'Amérique régissant le pilotage ne fait naître aucun droit en vertu du présent paragraphe.

2. Pour ce qui est des produits transportés entre le Canada et le Vietnam, les parties ne prennent, ni l'une ni l'autre, ni ne maintiennent :

a) De mesures discriminatoires de quelque nature qu'elles soient en matière de commercialisation de services, d'obtention de cargaisons et de transferts de paiement à l'égard des navires marchands de la partie cocontractante ou des navires marchands affrétés par des personnes de la partie cocontractante;

b) Ou de mesures discriminatoires de quelque nature qu'elles soient à l'égard du flux des marchandises transportées par les voies maritimes ou fluviales qui passe par les terminaux maritimes de marchandises, ou à l'égard de l'utilisation de ces terminaux;

3. Les parties, sous réserve de réciprocité de la part de la partie cocontractante, facilitent chacune l'établissement et l'utilisation sur leur territoire des bureaux représentants maritimes des sociétés d'armement de la partie cocontractante. Les parties reconnaissent que les sociétés d'armement au Vietnam et au Canada possèdent ou exploitent des navires battant soit leurs propre pavillons, soit leurs pavillons étrangers.

Article X. Conditions de paiement

1. Sous réserve des lois et de la réglementation en vigueur au Canada et au Vietnam, tous les paiements se rapportant aux échanges commerciaux entre les deux pays se font aux

conditions mutuellement convenues par les personnes signataires des contrats commerciaux régissant ces échanges.

2. Les parties n'imposent ni l'une ni l'autre aux personnes de leur juridiction de faire du troc ou des achats de compensation comme condition aux échanges bilatéraux entre le Canada et le Vietnam.

Article XI. Financement lié aux échanges commerciaux

Les parties encouragent et facilitent l'établissement de relations entre la Société pour l'Expansion des Exportations du Canada, ou son ou ses successeurs, et la Banque Centrale du Vietnam, ou quelque délégataire acceptable jouissant de la pleine confiance et crédibilité du Vietnam, au regard du financement du commerce de biens d'équipement, de services et des produits de base, en fonction d'une évaluation raisonnable du risque commercial et, lorsqu'il y a lieu, de garanties du risque souverain.

Article XII. Droit applicable aux contrats et règlement des différends commerciaux

1. Les parties n'entravent ni l'une ni l'autre la liberté des personnes de leur juridiction de convenir avec des personnes de la partie cocontractante de la loi qui régira la conclusion et l'exécution des contrats qu'elles font.

2. Les personnes ressortissant du Vietnam, d'une part, et les personnes ressortissant du Canada, d'autre part, peuvent convenir de régler par arbitrage leurs différends découlant de transactions commerciales.

3. Ces personnes, si elles ont un différend lié à une transaction commerciale particulière, peuvent convenir de recourir à l'arbitrage conformément au Règlement d'Arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le Droit Commercial International (la CNUDCI) adopté en 1976¹.

4. Rien dans le présent Accord ne saurait être interprété de façon à interdire aux personnes parties à des transactions commerciales de convenir de toute autre forme d'arbitrage des différends commerciaux qu'elles préfèrent l'une et l'autre et qui, à leur point de vue, répond le mieux à leurs besoins commerciaux, et les parties n'y feront obstacle ni l'une ni l'autre.

5. Les personnes ressortissant du Canada et celles ressortissant du Vietnam jouissent du même droit d'agir devant les tribunaux de la partie cocontractante que les personnes ressortissant de tout autre pays tiers.

Article XIII. Exceptions

1. Les dispositions du présent Accord ne limitent pas le droit des parties de prendre, l'une comme l'autre, des mesures, quelles qu'elles soient, pour la protection des intérêts de leur sécurité nationale.

1. Nations Unies, Documents officiels de l'Assemblée générale, trente-et-unième session, Supplément no 17 (A/31/17), p. 36.

2. Sous réserve que ces mesures ne soient pas appliquées de façon à constituer soit un moyen de discrimination arbitraire ou injustifiée entre des pays où les mêmes conditions prévalent, soit une restriction déguisée du commerce international, rien dans le présent Accord ne saurait être interprété comme interdisant l'adoption ou la mise en vigueur, par l'une des parties, ou par l'autre, de mesures :

- a) Nécessaires à la protection des bonnes moeurs;
- b) Nécessaires à la protection de la vie humaine, animale ou végétale, ou de la santé;
- c) Relatives à l'importation ou à l'exportation d'or ou d'argent;
- d) Nécessaires pour faire respecter les lois ou la réglementation qui n'entrent pas en conflit avec les dispositions du présent Accord;
- e) Relatives aux produits du travail carcéral;
- f) Imposées pour la protection des trésors nationaux d'intérêt artistique, historique ou archéologique;
- g) Relatives à la conservation des ressources naturelles épuisables si ces mesures sont appliquées en conjonction avec des restrictions à la production ou à la consommation nationale;

3. Les produits textiles ne font pas l'objet des dispositions des paragraphes premier et 2 de l'article III et de l'alinéa 1 b) de l'article VI. Lorsque quelque accord ou arrangement portant sur certains produits textiles a effet entre les parties, cette exception ne s'applique qu'uniquement aux produits textiles couverts par cet accord ou arrangement.

Article XIV. Consultations

1. Les Parties se consultent de moment en moment sur l'application du présent Accord ou sur toute disposition de celui-ci.

2. Les consultations prévues au paragraphe premier du présent article ont pour objet :

- a) D'examiner la possibilité d'élargir le présent Accord;
 - b) D'étudier les questions qui influent sur les échanges commerciaux et le commerce entre le Canada et le Vietnam;
 - c) D'échanger des informations et des points de vue sur des questions qui pourraient influencer défavorablement sur les niveaux présents des échanges commerciaux ou sur leur développement futur;
 - d) De passer en revue des questions d'ordre commercial multilatéral d'intérêt commun;
- et
- e) De revoir les progrès accomplis en matière de développement des échanges commerciaux bilatéraux et d'examiner, s'il y a lieu, les propositions ayant pour but de stimuler une plus grande croissance des échanges commerciaux ou de vaincre les obstacles qui entravent cette croissance;

3. Les consultations prévues par le présent Article peuvent être engagées à la demande de l'une des parties, ou de l'autre, par avis raisonnable donné à la partie cocontractante.

4. Les rencontres prévues par le présent Article ont lieu au Canada et au Vietnam, alternativement, à moins que les parties n'en conviennent autrement. Les délégations de chacune des parties à ces rencontres sont dirigées par un représentant de cette partie. Les rencontres sont présidées par un représentant de la partie hôte.

5. Les Parties tâchent de régler par voie diplomatique, tout différend découlant de l'interprétation ou de l'application de toute disposition du présent Accord.

Article XV. Entrée en vigueur, durée et dénonciation

1. Aux fins de l'entrée en vigueur du présent Accord, les parties s'informeront par échange de notes que leurs obligations juridiques à cet égard ont été pleinement remplies. L'Accord entre en vigueur le jour de l'échange des notes ou, si les notes ne sont pas échangées le même jour, le jour de la seconde note.

2. L'Accord demeure en vigueur tant qu'il n'est pas dénoncé par l'une des parties, ou par l'autre, par notification de six mois donnée à la partie cocontractante. Dans le cas où l'Accord est dénoncé, les deux parties, dans la mesure du possible, cherchent à ne perturber que le moins possible leurs relations commerciales.

3. Les droits et les obligations nés des contrats conclus par des personnes ressortissant des parties n'engagent que ces personnes. La dénonciation de l'Accord n'influe pas sur la pleine exécution des obligations ou des engagements pris en vertu de contrats conclus alors que l'Accord était en vigueur.

4. Sauf stipulation expresse dans les présentes, aucune disposition du présent Accord ne remplace ni ne modifie les accords déjà en vigueur entre les parties.

5. À tout moment pendant que l'Accord est en vigueur, l'une des parties, ou l'autre, peut proposer par écrit de le modifier; la partie cocontractante doit répondre dans les quatre-vingt-dix jours (90) de la réception de cette notification. Les conditions du présent Accord peuvent être modifiées du consentement mutuel des parties, donné par écrit, après approbation, conformément à leur procédure légale respective à cet effet.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés par leur Gouvernement, ont signé le présent Accord.

Fait, en double exemplaire, à Hanoi ce 13e jour de novembre 1995, en anglais, en français et en vietnamien, chaque version faisant également foi.

Pour le Gouvernement du Canada :

ANDRÉ OUELLET

Pour le Gouvernement de la République socialiste du Vietnam :

LE VAN TRIET

[VIETNAMESE TEXT — TEXTE VIETNAMIEN]

HIỆP ĐỊNH
giữa Chính phủ Canada và
Chính phủ Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam
về thương mại và mậu dịch

Chính phủ Canada và Chính phủ Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam (dưới đây được gọi chung là "các Bên" và gọi riêng là "Bên").

Tin tưởng sự phát triển thương mại song phương về hàng hóa và dịch vụ sẽ góp phần nâng cao sự hiểu biết lẫn nhau và sự hợp tác giữa nhân dân Canada và nhân dân Việt Nam;

Mong muốn đẩy mạnh và tạo thuận lợi cho việc phát triển thương mại và mậu dịch giữa các Bên vì thuận lợi chung;

Ý thức rằng quan hệ thương mại và mậu dịch là nhân tố chính trong quan hệ song phương giữa Canada và Việt Nam;

Công nhận rằng việc cơ cấu lại nền kinh tế và chuyển sang nền kinh tế thị trường ở Việt Nam đang tạo thêm khả năng mở rộng thương mại song phương;

Ý thức được về trình độ phát triển kinh tế và thương mại hiện tại giữa các Bên;

Ghi nhận tư cách của Canada là một Bên ký kết của Hiệp định chung về Thuế quan và Thương mại (GATT); và tư cách của Việt Nam là Quan sát viên của GATT, và

Mong đợi Việt Nam gia nhập GATT theo những điều kiện sẽ được thỏa thuận giữa Việt Nam và các Bên ký kết của GATT.

Đã thỏa thuận như sau :

Điều 1
MỤC TIÊU

Mục tiêu của Hiệp định, như sẽ được cụ thể hóa thêm trong các điều khoản của Hiệp định, là nhằm :

1. Thiết lập một khuôn khổ cân bằng về quyền và nghĩa vụ và các qui tắc được đôi bên thỏa thuận để thực hiện quan hệ thương mại và mậu dịch giữa Canada và Việt Nam.

2. Đảm bảo các điều kiện và đẩy mạnh sự tăng trưởng và phát triển mậu dịch hai chiều giữa các Bên vì lợi ích chung.

3. Hỗ trợ cho phát triển kinh tế bền vững của các Bên và tăng cường hợp tác thương mại giữa các Bên vì lợi ích chung.

Điều 2 **ĐỊNH NGHĨA**

Tác nhân : Tác nhân là một công dân hoặc một cư dân thường trú lâu dài của một Bên, hoặc một thực thể được lập theo luật hiện hành của Bên đó, hoặc chủ yếu hành nghề trong phạm vi lãnh thổ của Bên đó.

Lãnh thổ :

- Đối với Canada "Lãnh thổ" có nghĩa là : lãnh thổ mà trong đó luật Hải quan của Canada được áp dụng, bao gồm bất kỳ khu vực nào ngoài lãnh hải của Canada mà trong đó theo luật quốc tế và luật trong nước mình, Canada được phép thực thi các quyền trên thềm lục địa, vùng tiếp giáp và các tài nguyên thiên nhiên ở các khu vực đó, và,

- Đối với Việt Nam, "Lãnh thổ" có nghĩa là : lãnh thổ mà trong đó luật Hải quan của Việt Nam được áp dụng, bao gồm bất kỳ khu vực nào ngoài lãnh hải của Việt Nam mà trong đó theo luật quốc tế và luật trong nước mình, Việt Nam được phép thực thi các quyền trên thềm lục địa, vùng tiếp giáp và các tài nguyên thiên nhiên ở các khu vực đó.

Hàng dệt :

Các loại hàng dệt là các loại cúi, các loại sợi, các loại vải, hàng may sẵn, hàng may mặc và các loại sản phẩm chế tạo bằng các nguyên liệu dệt (tức là các sản phẩm mà đặc tính chủ yếu có thành phần dệt) gồm : bông, len, xơ nhân tạo hoặc pha trộn của những nguyên liệu trên, trong đó từng

loại một hoặc toàn bộ những loại xơ trên kết hợp lại đều đặc trưng cho hoặc giá trị chủ yếu của xơ, hoặc năm mươi (50) phần trăm hoặc hơn, tính theo trọng lượng, hoặc mười bảy (17) phần trăm hoặc hơn, tính theo trọng lượng len của sản phẩm đó hoặc sản phẩm chế tạo chủ yếu bằng xơ sợi tổng hợp và nhân tạo, xơ day, phế, sợi đơn và da filament, cũng như các sản phẩm dệt làm từ xơ thực vật, pha trộn xơ thực vật với các loại xơ nêu trên và các loại pha trộn có thành phần tơ tằm, mà những sản phẩm này trực tiếp cạnh tranh với các hàng dệt làm từ các loại xơ nêu trên và do vậy từng loại một hoặc toàn bộ các loại xơ trên kết hợp lại đặc trưng cho hoặc giá trị chủ yếu của xơ hoặc 50 (năm mươi) phần trăm hoặc hơn, tính theo trọng lượng của những sản phẩm này.

Nước thứ ba "Nước thứ ba", có nghĩa là bất cứ nước nào khác ngoài Việt Nam và Canada.

Quá cảnh : "Quá cảnh" có nghĩa là sự di qua lãnh thổ của một nước, có hoặc không có chuyển tải, lưu kho, phân lô, hoặc thay đổi phương thức hoặc phương tiện vận tải, khi sự quá cảnh đó chỉ là một phần của toàn bộ hành trình bắt đầu và kết thúc ngoài biên giới của quốc gia mà sự lưu thông nói trên thực hiện qua lãnh thổ quốc gia đó.

Điều 3

ĐẠI NGỘ TỐI HƯỆ QUỐC

1. Bất cứ thuận lợi, ưu đãi, đặc quyền hoặc miễn trừ mà một trong các Bên dành cho bất kỳ sản phẩm nào có xuất xứ hoặc được gửi tới bất kỳ nước thứ ba nào khác thì cũng lập tức và không điều kiện được dành cho những sản phẩm tương tự có xuất xứ ở, hoặc được gửi tới lãnh thổ của Bên kia, ở các lĩnh vực sau đây :

a) Thuế quan và bất kỳ khoản thu nào đánh vào hoặc liên quan đến xuất nhập khẩu các sản phẩm, hoặc dành vào việc chuyển tiền thanh toán quốc tế hàng hóa xuất nhập khẩu;

b) Phương thức đánh các loại thuế và các khoản thu được đề cập trong mục (a) của đoạn này;

c) Những quy tắc và thủ tục liên quan đến xuất nhập khẩu;

d) Tất cả các loại thuế và khoản thu trong nước có liên quan tới các sản phẩm xuất nhập khẩu; và

e) Tất cả các luật pháp, thể lệ và yêu cầu có ảnh hưởng tới việc bán hàng, chào hàng, mua hàng, chuyên chở hoặc kinh tiêu sản phẩm nhập khẩu trong phạm vi lãnh thổ của Bên đó.

2. Các Bên không được đưa ra hoặc duy trì bất cứ sự ngăn cấm, hoặc hạn chế nào, cho dù thực hiện bằng hình thức hạn ngạch, giấy phép xuất nhập khẩu hoặc các biện pháp khác, đối với việc nhập khẩu bất kỳ mặt hàng nào của Bên kia, hoặc đối với xuất khẩu hoặc bán đến xuất khẩu bất kỳ sản phẩm nào sang lãnh thổ của Bên kia, trừ phi việc nhập khẩu các sản phẩm tương tự của tất cả các nước thứ ba, hoặc xuất khẩu sản phẩm tương tự sang lãnh thổ tất cả các nước thứ ba cũng đều bị cấm hoặc hạn chế như vậy.

3. Mỗi Bên sẽ dành cho Bên kia và các tác nhân của Bên kia sự đối xử thuận lợi không kém sự đối xử của mình dành cho bất kỳ nước thứ ba nào hoặc tác nhân của bất kỳ nước thứ ba nào ở các lĩnh vực có liên quan đến phân bổ ngoại hối cho các giao dịch liên quan đến nhập xuất khẩu các sản phẩm và cả trong việc quản lý các qui chế ngoại hối liên quan đến các giao dịch trên.

4. Các qui định về đãi ngộ tối huệ quốc của Hiệp định này sẽ không áp dụng cho những thuận lợi mà một trong các Bên hiện đang dành hoặc sau này có thể dành cho nước khác do :

a) Là thành viên của một liên minh thuế quan hoặc khu vực mậu dịch tự do mà một trong các Bên hiện là hoặc sẽ trở thành một Bên ký kết;

b) Những ưu đãi và thuận lợi dành cho các nước thứ ba khác và được quyền hưởng theo Hiệp định chung về Thuế quan và Thương mại (GATT), hoặc theo các Hiệp định quốc tế khác phù hợp với GATT.

c) Những thuận lợi mà Canada dành cho các nước và các lãnh thổ hải ngoại phụ thuộc của các nước này mà họ được quyền hưởng ưu đãi thuế quan Anh (BPT);

d) Những thuận lợi dành cho các nước thứ ba trên cơ sở có di có lại phù hợp với Hiệp định Thành lập Tổ chức Thương mại Thế giới và các thỏa thuận tiếp theo được ký theo khuôn khổ Hiệp định đó.

e) Những thuận lợi mà một trong các Bên dành cho các nước láng giềng nhằm tạo thuận lợi cho giao lưu biên giới.

5. Dù có qui định ở tiểu mục 4 (b) và (d) , ưu đãi mà Canada dành cho các nước thứ ba về bất cứ vấn đề gì ghi trong các tiểu mục này, cũng sẽ được dành cho Việt Nam. Bất cứ ưu đãi và thuận lợi nào ghi trong các tiểu mục 4 (b) và (d) có thể có tác động xấu tới thương mại giữa các Bên thì theo yêu cầu của một trong các Bên, sẽ đưa ra tham khảo ý kiến theo Điều 14.

Điều 4

TAO THUẬN LỢI CHO THƯƠNG MẠI

1. Các Bên sẽ giúp đỡ các doanh nghiệp của mình trong việc hợp tác và liên doanh để sản xuất và chế biến xuất khẩu sang các nước thứ ba vì lợi ích chung.

2. Về những hàng hoá và mẫu hàng nhập vào để trưng bày tại hội chợ, triển lãm, thì luật pháp và thể lệ của nước tổ chức hội chợ, triển lãm ấy sẽ điều tiết :

a) Mọi việc miễn thuế hải quan hoặc các khoản thu tương tự khác; và

b) Việc đưa vào thương mại những hàng hóa và mẫu hàng đó tại nước nhập khẩu.

3. Phù hợp với luật pháp và qui chế hiện hành trên lãnh thổ của mỗi Bên, mỗi Bên sẽ tạo thuận lợi cho tự do quá cảnh sản phẩm của Bên kia qua lãnh thổ nước mình thông qua các tuyến đường đã có, thuận tiện nhất cho quá cảnh quốc tế. Những sản phẩm quá cảnh qua lãnh thổ của một Bên vẫn nằm trong phạm vi kiểm soát Hải quan và không đưa vào thương mại của Bên đó, sẽ không phải chịu bất kỳ sự chậm trễ hoặc hạn chế không cần thiết nào và sẽ được miễn các loại thuế nhập khẩu, thuế và các

khoản thu khác trừ phí vận tải, chi phí hành chính hoặc dịch vụ liên quan đến quá cảnh.

4. Về tất cả các khoản thu, thuế lệ và thủ tục áp dụng đối với sản phẩm quá cảnh, mỗi Bên sẽ dành cho sản phẩm của Bên kia quá cảnh qua lãnh thổ của mình hưởng đãi ngộ không kém thuận lợi như đã dành cho sản phẩm của bất kỳ nước thứ ba nào khác có hàng quá cảnh qua lãnh thổ nước mình.

5. Mỗi Bên sẽ dành cho sản phẩm của Bên kia mà sản phẩm đó có quá cảnh qua lãnh thổ của bất cứ nước thứ ba nào, vẫn nằm trong sự kiểm soát của Hải quan, không đưa vào thương mại của nước thứ ba đó, được hưởng đãi ngộ không kém thuận lợi so với đãi ngộ dành cho những sản phẩm vận chuyển thẳng từ nước xuất xứ tới nước nhập khẩu không có quá cảnh qua lãnh thổ của nước thứ ba.

6. Để chắc chắn hơn, những điều ghi trong các mục từ 3 tới 5 không ngăn cản mỗi Bên áp dụng những biện pháp đối xử với sản phẩm của các nước thứ ba quá cảnh lãnh thổ mình.

Điều 5

CÁC DOANH NGHIỆP NHÀ NƯỚC

1. Mỗi Bên cam kết rằng, nếu thiết lập hoặc duy trì một doanh nghiệp nhà nước dù đặt tại đâu, hoặc dù trên danh nghĩa, hay thực tế dành cho bất cứ doanh nghiệp nào sự độc quyền hay đặc quyền, thì doanh nghiệp đó trong hoạt động mua và bán của mình liên quan đến xuất hay nhập khẩu, cũng phải hoạt động phù hợp với những nguyên tắc chung miêu tả trong Hiệp định này là không phân biệt đối xử bằng các biện pháp của Chính phủ có ảnh hưởng tới xuất hoặc nhập khẩu của tư nhân. Để đạt được điều đó, các doanh nghiệp này sẽ thực hiện việc mua và bán chỉ căn cứ vào những tính toán thương mại gồm giá cả, chất lượng, khả năng cung ứng, khả năng tiếp thị, vận tải và các điều kiện mua hoặc bán khác, và sẽ dành cho các doanh nghiệp của Bên kia đầy đủ cơ hội phù hợp với qui định của luật pháp và thuế lệ trong nước mình và phù hợp với thông lệ thương mại để họ có thể tham gia cạnh tranh trong các thương vụ mua và bán đó.

2. Những qui định trong mục 1 không áp dụng đối với việc nhập khẩu những sản phẩm để Chính phủ sử dụng ngay, hoặc mục đích cuối cùng là để Chính phủ sử dụng mà không bán lại hoặc không dùng để sản xuất hàng để bán.

Điều 6

NHỮNG TÁC NGHIỆP GÂY PHƯƠNG HẠI CHO THƯƠNG MẠI

1. Không có bất cứ điểm nào trong Hiệp định này gây tổn hại hoặc hạn chế quyền của mỗi Bên đưa thành luật và thi hành các luật pháp và thể lệ :

a) Phù hợp với những yêu cầu của Điều khoản VI của GATT và các luật liên quan hoặc các thỏa thuận sau này ký trong khuôn khổ GATT; hoặc

h) Áp dụng cho các sản phẩm nhập khẩu với khối lượng tăng và với những điều kiện gây hoặc đe dọa gây tổn thương nghiêm trọng cho các nhà sản xuất trong nước làm nhứt mất hàng tương tự hoặc những mặt hàng cạnh tranh trực tiếp với các sản phẩm đó.

2. Trong thời gian càng sớm càng tốt sau khi đề nghị tiến hành điều tra được các nhà chức trách của một bên chấp nhận, phù hợp với luật lệ hoặc thể lệ đề cập ở đoạn 1 nói trên, và trong bất cứ trường hợp nào khi tiến hành điều tra, Bên kia sẽ được tạo đầy đủ cơ hội để tiến hành hiệp thương nhằm xác minh rõ sự việc và đạt được giải pháp thỏa thuận chung. Hơn nữa, trong suốt quá trình điều tra, Bên kia vẫn sẽ được dành đầy đủ cơ hội để tiếp tục hiệp thương, nhằm xác minh rõ tình hình thực tế và đạt được một giải pháp mà hai bên cùng thỏa thuận.

3. Bên đề xuất điều tra hoặc đang tiến hành điều tra, nếu có yêu cầu, sẽ cho phép tiếp cận những chứng cứ và tư liệu không bí mật để sử dụng vào mục đích khởi sự hoặc tiến hành điều tra.

4. Mỗi Bên đảm bảo rằng những luật pháp và thể lệ của mình, như nêu trong đoạn 1, đều rành mạch rõ ràng và dành cho Bên bị ảnh hưởng có cơ hội trình quan điểm của mình. Những luật pháp và thể lệ đó sẽ

không được áp dụng để gây phân biệt đối xử một cách độc đoán hoặc không hợp lý giữa những sản phẩm của Bên kia và những sản phẩm của bất kỳ nước thứ ba nào.

5. Những nghĩa vụ ghi từ đoạn 2 đến đoạn 4 sẽ áp dụng với Việt nam vào thời điểm Việt nam thực thi luật pháp và thể lệ liên quan đến những vấn đề ghi trong đoạn 1.

Điều 7

SỰ THÔNG SUỐT VỀ THÔNG TIN

1. Mỗi Bên sẽ kịp thời công bố tất cả các luật lệ và quy chế có liên quan đến hoạt động mậu dịch bao gồm cả thương mại, đầu tư, thuế, ngân hàng, bảo hiểm, các dịch vụ tài chính, vận tải và lao động.

2. Mỗi Bên sẽ cho những tác nhân có quan tâm của Bên kia được tiếp xúc với các dữ liệu đã lưu hành, không phải là dữ liệu bí mật, không phải là dữ liệu thuộc sở hữu riêng về tình hình kinh tế quốc dân và tình hình từng ngành công nghiệp, nông nghiệp, hàng hóa, hoặc dịch vụ cụ thể, bao gồm cả dữ liệu về ngoại thương và đầu tư.

Điều 8

DỊCH VỤ

Các Bên sẽ tiến hành tham khảo ý kiến nhằm mở rộng phạm vi của Hiệp định này để đưa thêm vào Hiệp định cả phần thương mại dịch vụ phù hợp với các nguyên tắc đa biên trong Hiệp định chung về Thương mại Dịch vụ.

Điều 9

TÀU BUÔN VÀ HÀNG HÓA CHỞ BĂNG DƯƠNG BIỂN

1. Trong lưu thông quốc tế, các tàu buôn của mỗi Bên, các tàu buôn do tác nhân của mỗi Bên thuê và hàng hóa của các tàu đó, trong suốt thời

gian cập cảng, lưu đậu và rời các cảng biển mà Bên kia cho phép tàu buôn nước ngoài ra vào, sẽ được hưởng sự đối xử, mà mình đã dành cho nước được ưu đãi tối huệ quốc, bao gồm cả việc tiếp cận các dịch vụ của cảng. Các Bên thỏa thuận rằng bất cứ dàn xếp nào giữa Canada và Hiệp chúng quốc Hoa kỳ về vấn đề hoa tiêu sẽ không có quyền áp dụng những qui định ở đoạn này.

2. Đối với các sản phẩm được chuyên chở giữa Canada và Việt nam không Bên nào đưa ra hoặc duy trì :

a) Bất cứ biện pháp phân biệt đối xử nào trong lĩnh vực tiếp thị các dịch vụ, trong lĩnh vực tìm nguồn hàng chuyên chở, và trong lĩnh vực chuyển tiền thanh toán có liên quan đến tàu buôn của Bên kia, hoặc các tàu buôn do tác nhân của phía Bên kia thuê; hoặc

b) Bất cứ các biện pháp phân biệt đối xử nào đối với luồng hàng chuyên chở bằng đường biển qua các bến cảng tiếp nhận hàng đường biển, hoặc đối với việc sử dụng các bến cảng đó.

3. Trên cơ sở có đi có lại, mỗi Bên sẽ tạo thuận lợi cho phía Bên kia được thành lập và hoạt động ở lãnh thổ nước mình các văn phòng đại diện của các doanh nghiệp vận tải biển. Các Bên thừa nhận rằng các doanh nghiệp vận tải biển cả ở Canada và ở Việt nam đều có sở hữu chủ hoặc khai thác các con tàu có đăng ký hoặc của Canada hoặc của Việt nam hoặc của nước ngoài.

Điều 10 CÁC ĐIỀU KIỆN THANH TOÁN

1. Tuân thủ luật pháp và qui chế có hiệu lực ở Canada và Việt nam, mọi khoản thanh toán trong lĩnh vực thương mại giữa hai nước sẽ được thực hiện theo các điều kiện mà các bên tham gia hợp đồng thương mại đó thỏa thuận.

2. Không Bên nào được đòi hỏi các tác nhân thuộc quyền tài phán của nước mình phải tham gia vào các giao dịch hàng đổi hàng hoặc buôn

bán hàng như là một điều kiện của mậu dịch song phương giữa Canada và Việt nam.

Điều 11

TÀI CHÍNH CÓ LIÊN QUAN ĐẾN THƯƠNG MẠI

Các Bên sẽ khuyến khích và tạo điều kiện dễ dàng cho việc thiết lập mối quan hệ giữa Công ty Phát triển xuất khẩu của Canada, hoặc một tổ chức hay các tổ chức kế thừa nó, với Ngân hàng Trung ương Việt nam, hoặc một tổ chức của Việt nam và được phía Việt nam chỉ định, có thể chấp nhận được, và có hoạt động với đầy đủ lòng trung thành và uy tín về mặt tài trợ cho kinh doanh buôn bán các tư liệu sản xuất, các dịch vụ và hàng hóa, dựa trên sự đánh giá hợp lý về rủi ro thương mại và khi thích hợp, thì căn cứ vào sự đảm bảo của Nhà nước về những rủi ro đó.

Điều 12

LUẬT ÁP DỤNG CHO CÁC HỢP ĐỒNG VÀ VIỆC GIẢI QUYẾT CÁC TRANH CHẤP THƯƠNG MẠI

1. Không Bên nào được can thiệp vào quyền tự do của các tác nhân thuộc quyền tài phán của nước mình, để thỏa thuận với tác nhân của Bên kia về việc chọn luật điều tiết việc ký kết và thực hiện hợp đồng của họ.
2. Các tác nhân Việt nam và các tác nhân Canada có thể thỏa thuận giải quyết các tranh chấp phát sinh trong các dịch vụ thương mại bằng trọng tài.
3. Những tác nhân như vậy, khi có dính líu vào các tranh chấp phát sinh trong các giao dịch thương mại riêng của họ, có thể thỏa thuận về trọng tài phù hợp với các Quy tắc Trọng tài của Ủy ban về Luật Thương mại Quốc tế Liên hợp Quốc (UNCITRAL), đã được thông qua năm 1976.
4. Không có điểm nào trong Hiệp định này được tìm cách giải thích nhằm cản trở, và cũng không Bên nào được ngăn cản các bên tham gia các giao dịch thương mại thỏa thuận về bất cứ hình thức trọng tài nào khác để giải quyết các tranh chấp thương mại mà hình thức đó các bên đều thích

sử dụng hơn, và theo quan điểm của họ, hình thức ấy đáp ứng tốt nhất những yêu cầu về kinh doanh của mình.

5. Các tác nhân Canada và Việt nam sẽ được tiếp xúc với các tòa án của Bên kia trên cơ sở bình đẳng như những tác nhân của bất cứ nước thứ ba nào.

Điều 13 CÁC NGOẠI LỆ

1. Những qui định của Hiệp định này sẽ không giới hạn quyền của mỗi Bên có mọi hành động bảo vệ các lợi ích an ninh quốc gia của mình.

2. Tuân thủ yêu cầu là những biện pháp dưới đây không được áp dụng để tìm cách tạo ra các phương tiện nhằm phân biệt đối xử một cách độc đoán hoặc không hợp lý công bằng giữa các nước có cùng điều kiện như nhau, hoặc tạo ra sự hạn chế trá hình đối với thương mại quốc tế, không có điểm nào trong Hiệp định này được giải thích là để cấm các Bên áp dụng, hoặc tăng cường hiệu lực những biện pháp :

- a) Cần thiết để bảo vệ đạo đức xã hội
- b) Cần thiết để bảo vệ sức khỏe hoặc cuộc sống của con người, của động vật hoặc thực vật;
- c) Có liên quan đến việc nhập khẩu hoặc xuất khẩu vàng, bạc;
- d) Cần thiết để đảm bảo tuân thủ những luật pháp hoặc qui tắc mà chúng không phải là không phù hợp với các qui định của Hiệp định này;
- e) Có liên quan đến các sản phẩm có được do lao động của tù nhân.
- f) Được áp đặt để bảo vệ tài sản quốc gia có giá trị về nghệ thuật, lịch sử hoặc khảo cổ; hoặc
- g) Biện pháp có liên quan tới việc bảo tồn các nguồn tài nguyên thiên nhiên bị cạn kiệt nếu các biện pháp như vậy được áp dụng gắn với việc hạn chế tiêu thụ và sản xuất trong nước.

3. Các sản phẩm dệt không chịu sự điều tiết của các qui định trong đoạn 1 và 2 - Điều khoản III và tiểu mục 1 (b) của điều khoản VI. Trong trường hợp văn bản thỏa thuận hoặc dàn xếp về những sản phẩm hàng dệt nào đó còn có hiệu lực giữa các Bên thì miễn trừ này sẽ chỉ áp dụng cho những sản phẩm dệt mà văn bản thỏa thuận hoặc dàn xếp đó điều tiết.

Điều 14 THAM KHẢO Ý KIẾN

1. Các Bên sẽ thường tham khảo ý kiến nhau về việc thực hiện Hiệp định này hoặc về bất cứ qui định nào của Hiệp định này.

2. Nội dung đưa ra giải quyết tại các cuộc tham khảo ý kiến tiến hành chiều theo qui định ở đoạn 1 sẽ là :

a) Xem xét lại khả năng mở rộng Hiệp định này.

b) Xem xét các vấn đề ảnh hưởng đến thương mại và mậu dịch giữa Canada và Việt nam.

c) Trao đổi thông tin và quan điểm về các vấn đề có thể tác động xấu tới mức độ phát triển thương mại hiện tại hoặc tương lai của mỗi Bên.

d) Xem xét lại các vấn đề về thương mại đa phương mà hai Bên cùng quan tâm, và

e) Kiểm điểm lại những tiến bộ trong việc mở rộng mậu dịch song phương và xem xét khi thích hợp, các đề nghị nhằm khuyến khích sự tăng trưởng hơn nữa về thương mại hoặc đề khắc phục những cản trở đối với sự tăng trưởng đó.

3. Các cuộc tham khảo ý kiến theo điều khoản này có thể được đặt ra theo yêu cầu của mỗi Bên bằng thông báo hợp lý cho phía Bên kia biết.

4. Địa điểm họp được tổ chức theo Điều khoản này sẽ được luân phiên giữa Canada và Việt nam trừ phi các Bên có thỏa thuận khác. Một

dại diện của mỗi Bên sẽ dẫn đầu Đoàn của bên mình đi dự các cuộc họp như vậy. Mỗi phiên họp sẽ do đại diện của nước chủ nhà chủ tọa.

5. Các Bên cố gắng giải quyết qua đường ngoại giao mọi tranh chấp phát sinh về việc giải thích hoặc áp dụng bất cứ điều khoản nào của Hiệp định này.

Điều 15

HIỆU LỰC, THỜI HẠN VÀ KẾT THÚC

1. Để làm cho Hiệp định này có hiệu lực, các Bên sẽ thông báo cho nhau, bằng trao đổi công hàm, rằng các yêu cầu pháp lý của mình đã được hoàn tất. Hiệp định này sẽ có hiệu lực từ ngày trao đổi công hàm hoặc trong trường hợp việc trao đổi công hàm không diễn ra cùng ngày, Hiệp định sẽ có hiệu lực từ ngày ghi trong công hàm sau cùng.

2. Hiệp định này sẽ vẫn còn hiệu lực trừ phi một Bên gửi cho Bên kia thông báo trong vòng sáu tháng để kết thúc Hiệp định. Nếu Hiệp định này được kết thúc, cả hai Bên sẽ tìm cách tới mức có thể được, để giảm tới đa sự gián đoạn có thể xảy ra đối với quan hệ thương mại hai nước.

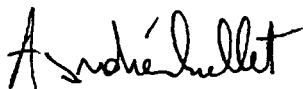
3. Quyền và nghĩa vụ phát sinh trong hợp đồng được ký kết giữa các nhân của các Bên sẽ chỉ là trách nhiệm của những tác nhân đó. Việc kết thúc Hiệp định này sẽ không ảnh hưởng tới việc hoàn thành các nghĩa vụ hoặc các cam kết phát sinh trong các hợp đồng được ký kết trong thời gian Hiệp định này có hiệu lực.

4. Không có bất cứ điều khoản nào trong Hiệp định được vượt quá hoặc thay đổi các thỏa thuận đã có hiệu lực giữa các Bên, trừ phi có qui định rõ ràng trong Hiệp định.

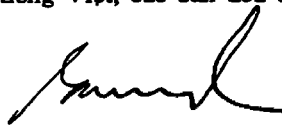
5. Trong bất kỳ thời gian nào khi Hiệp định này còn hiệu lực, các Bên có thể đưa đề nghị bằng văn bản để sửa đổi Hiệp định và Bên kia phải trả lời trong vòng 90 ngày kể từ khi nhận được thông báo đó. Các điều của Hiệp định này có thể được sửa đổi với sự nhất trí của cả hai Bên bằng văn bản khi được chuẩn y theo đúng các thủ tục pháp lý sơ tại của các Bên.

Đề làm bằng, những người ký tên dưới đây, được ủy quyền hợp lệ
đã ký Hiệp định này.

Làm tại *Flà nơ* ngày 13 tháng 11 năm 1995
thành 2 bản, bằng tiếng Anh, tiếng Pháp và tiếng Việt, các bản đều có giá
trị ngang nhau.

THỪA ỦY QUYỀN
CHÍNH PHỦ CANADA

THỪA ỦY QUYỀN CHÍNH PHỦ
CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA
VIỆT NAM